

09.04.2019 12:10 aktualizacja 09.04.2019 12:11

“Muzyka to piękno, a kosmos to jest poznanie”. Spotkanie z ks. prof. Michałem Hellerem

Co muzyka i kosmos mają wspólnego? I czy w ogóle coś mają? Czy da się przedstawić za pomocą nut dźwięki Wielkiego Wybuchu i innych kosmicznych zjawisk? Na to i na inne pytania 3 kwietnia w Filharmonii Podkarpackiej odpowiadali ks. prof. Michał Heller – uczyony, kosmolog, filozof i teolog oraz prof. Konstanty Andrzej Kulka – wybitny skrzypek.

(Materiały prasowe)

Spotkanie pt. „Cztery pory roku w muzyce i w kosmosie” odbyło się w ramach cyklu wykładów popularnonaukowych „Wielkie Pytania w Nauce” organizowanych od 2016 roku przez Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie we współpracy z „Tygodnikiem Powszechnym”. Współorganizatorem spotkania była również jest Fundacja Tygodnika Powszechnego.

Rektor WSliZ dr Wergiliusz Gołąbek rozpoczął tę intelektualno-muzyczną ucztę od przedstawienia sylwetek gości, którzy przyjęli zaproszenie organizatorów cyklu i przyjechali do Rzeszowa, aby wystąpić na scenie Filharmonii Rzeszowskiej. Wiele ciepłych słów i podziękowań Rektor skierował do profesora Michała Hellera oraz profesora Konstantego Andrzeja Kulki, wybitnego skrzypka, który wraz z zespołem ARSO Ensemble uświetnił to spotkanie. Na widowni znalazło się wielu znamienitych gości spoza Uczelni, wśród nich Redaktor Naczelny „Tygodnika Powszechnego” Jacek Ślusarczyk, Wiceprezydent Miasta Rzeszowa Marek Ustrobiński, Rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. Tadeusz Markowski oraz Piotr Majorczyk, Prezes Zarządu Wydawnictwa Copernicus Center Press. Na spotkanie z profesorem Hellerem przyszli również członkowie Konwentu WSliZ. Za inicjatywę, która doprowadziła do powstania tego cyklu Rektor Gołąbek podziękował Panu Prezydentowi WSliZ profesorowi Tadeuszowi Pomiankowi, a także Panu Prezydentowi Miasta Rzeszowa Tadeuszowi Ferencowi za wsparcie finansowe przedsięwzięcia, które od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego miasta i okolic. Wzorem poprzednich lat, na widowni nie było wolnych miejsc, a część osób, które nie zmieściły się na Sali Głównej, wysłuchała wykładu z Sali Kameralnej.

Profesor Heller na początku zaprosił wszystkich do kontemplacji wszechświata z Albertem Einsteinem przy muzyce skomponowanej przez „rudego księdza” Antonio Vivaldiego, a obu tych artystów w swoich dziedzinach, mianował patronami spotkania. Ks. prof. Michał Heller, wybitny kosmolog, filozof, popularyzator wiedzy o nauce, filozofii w nauce oraz teologii, w tym roku przygotował wykład na temat problemu, który dotyczy każdego człowieka, nie robiąc żadnych wyjątków – problemu upływu czasu. Obdarzony niezwykłą charyzmą i wspaniałym poczuciem humoru, 83 letni profesor z Tarnowa, otworzył swoją prezentację słowami – muzyka to piękno, a kosmos to jest poznanie.

Wykład prof. Hellera urozmaicony był muzyką. Każda z czterech części koncertu „Cztery pory roku” poprzedzona była krótkim wprowadzeniem, delikatną podpowiedzią dla widowni, jakie zjawiska przyrody i zachowania ludzi w zależności od pory roku, kompozytor ukrył w dźwiękach.

Do swojej prezentacji prof. Heller wprowadził również drugiego patrona wieczoru, Alberta Einsteina, autora teorii względności – teorii grawitacji, którą to teorię nazwał wspaniałą symfonią. – Bez tej odrobiny geometrycznej – mówił profesor – tego kąta pochylenia ziemi, 23 stopnie 27 minut, nie byłoby żadnych pór roku. To właśnie ten fakt sprawia, że ziemia wypina się do słońca coraz to inną swoją częścią.

Profesor wiele uwagi poświęcił czasowi, jego topologii, która według kalendarza Majów była okręgiem. Również według Greków czas był kołem i to Grecy prorokowali, iż w chwili kiedy wszystkie gwiazdy wrócą do swojego pierwotnego położenia, czas się zamknie. Później koncepcja Biblijna nadała czasowi inną topologię, czas w naszej kulturze wyprostował się, za co odpowiedzialne jest Chrześcijaństwo ze swoim przesłaniem prostej drogi, którą zmierzamy do Boga, od momentu urodzenia, przez śmierć, aż do dnia Sądu Ostatecznego. Czas stał się linearny, nie toczy się już w kółko, tylko od minus nieskończoności do plus nieskończoności.

Profesor Heller zabrał nas też na wycieczkę w okolicę Genewy, do Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych CERN, gdzie w dalekiej przyszłości ziści się marzenie fizyków pracujących nad teorią połączenia sił. Wielki Zderzacz Hadronów ukryty głęboko pod ziemią, być może kiedyś pomoże odpowiedzieć na pytania na temat tego, co dzieje się z czasem i następnego pokolenia naukowców zajrzą dalej, dowiedzą się co znajduje się poza Erą Plancka, która dziś oznacza kres fizyki.

Nie umiemy się przenieść w czasie – mówił profesor Heller nie możemy się cofnąć ani sekundę wstecz. Możemy przemieszczać się w przestrzeni naszym nowym, szybkim autem, ale nie w czasie.

Przemijalność dotyczy każdego człowieka i z tym problemem, prędkiej czy później, będziemy musieli się zmierzyć. Pomimo iż pochodzimy od gwiazd, jesteśmy częścią Wszechświata, istniejemy tu i teraz, bezwarunkowo, pewnego dnia przeminiemy. Wszechświat jest kruchy, mimo swego ogromu również przemija, rozpadają się gwiazdy, słońca gasną, wszystko to zmierza tam, gdzie my – mówił profesor.

W ostatniej części spotkania na scenie pojawił się kolejny artysta w swojej dziedzinie, znakomity poeta, felietonista „Tygodnika Powszechnego”, Wojciech Bonowicz. To on poprowadził dowcipną rozmowę z ks. Hellerem i skrzypkiem Konstantym Andrzejem Kulką, wciągając publiczność w coraz to nowsze tematy, odchodząc i powracając do zagadnień czasu, w niektórych momentach stawiając kropkę na końcu zdania, czasami znak zapytania. Panowie z humorem, w niezwykle błyskotliwy sposób odpowiadali na pytania publiczności, która na koniec doceniła i podziękowała gościom owacją na stojąco.

Na pytanie z sali – czy można się wyzwolić z niewoli czasu, profesor Heller odpowiedział krótko – nie. Przypomniał również, że to marksiści byli autorami definicji, że wolność to jest uznana konieczność.

Publiczność opuszczająca salę Filharmonii Podkarpackiej wzruszona i poruszona wykładem profesora Hellera oraz muzyką skomponowaną przez Vivaldiego, który w przeciwieństwie do nas wszystkich, już wie, czy istnieje coś poza tym naszym drogocennym czasem, coś więcej niż tu i teraz.

Relacje ze wszystkich spotkań realizowanych w ramach cyklu „Wielkie Pytania w Nauce” dostępne są na stronie internetowej www.wielkiepytania.wsiz.pl.